

ри не трябва да се търси само едностранно измерение на циганските предпочитания, т. е. такова, което да е свързано единствено с обективната детерминираност, в смисъл, че циганинът, накъдето и да се обърне, все на българи може да попадне, и тъкмо поради това е безсмислено да не депозира подобни предпочитания. По-важното според мен е дискретно прокарваната интимна проекция на циганите отново да са в близост с българите, да бъдат приети като равноправни и равностойни партньори. Това може да става първоначално и като лансиране на вербална позиция за добронамереност, за сърдечно и искрено желание за съвместност в различните сфери на обществения и личния живот на днешните хора, в т. ч. и в трудовопродуктивната.

Паралелно с това отрицателните позиции, които са съвсем незначителни във фиксираните по-горе отговори за предпочитания на ромите за съвместни трудови изяви и трудово-правни взаимоотношения между представителите на двата етноса, показват и още нещо. Почти 13-те процента отговори на роми, че не биха наели българи при себе си, говорят за известно реалистично положение в оценъчния статус на циганина, като се имат предвид специфичните възможности и сфери на трудово-професионална изява на циганите и като се отчитат преференциите и потребностно-мотивационните масиви на българите да се включат или дистанцират от тези сфери. От друга страна те показват и херметизираността на трудовата ангажираност както на циганите като цяло, така и на тяхната преферирана селективност към партньори от „своята“ среда. И тук интересното е, че процентът на негативна нагласа към българите е по-нисък от този спрямо циганите. Тоест ромите и в това отношение са по-предразположени към българите, отколкото към своите събратя в трудово-правни отношения, спрямо които ромите биха били по-резервирани и при наемането им като работници, и при проявата им в качеството на работодатели, за което по-напред вече стана дума в анализа.

Интересен е комплексът от ромски стереотипи спрямо евреите. В оценъчните си позиции циганите се докосват във висша степен до стереотипните оценки на българите за евреите. Този факт е видим не само спрямо евреите, но и в други отношения, при които